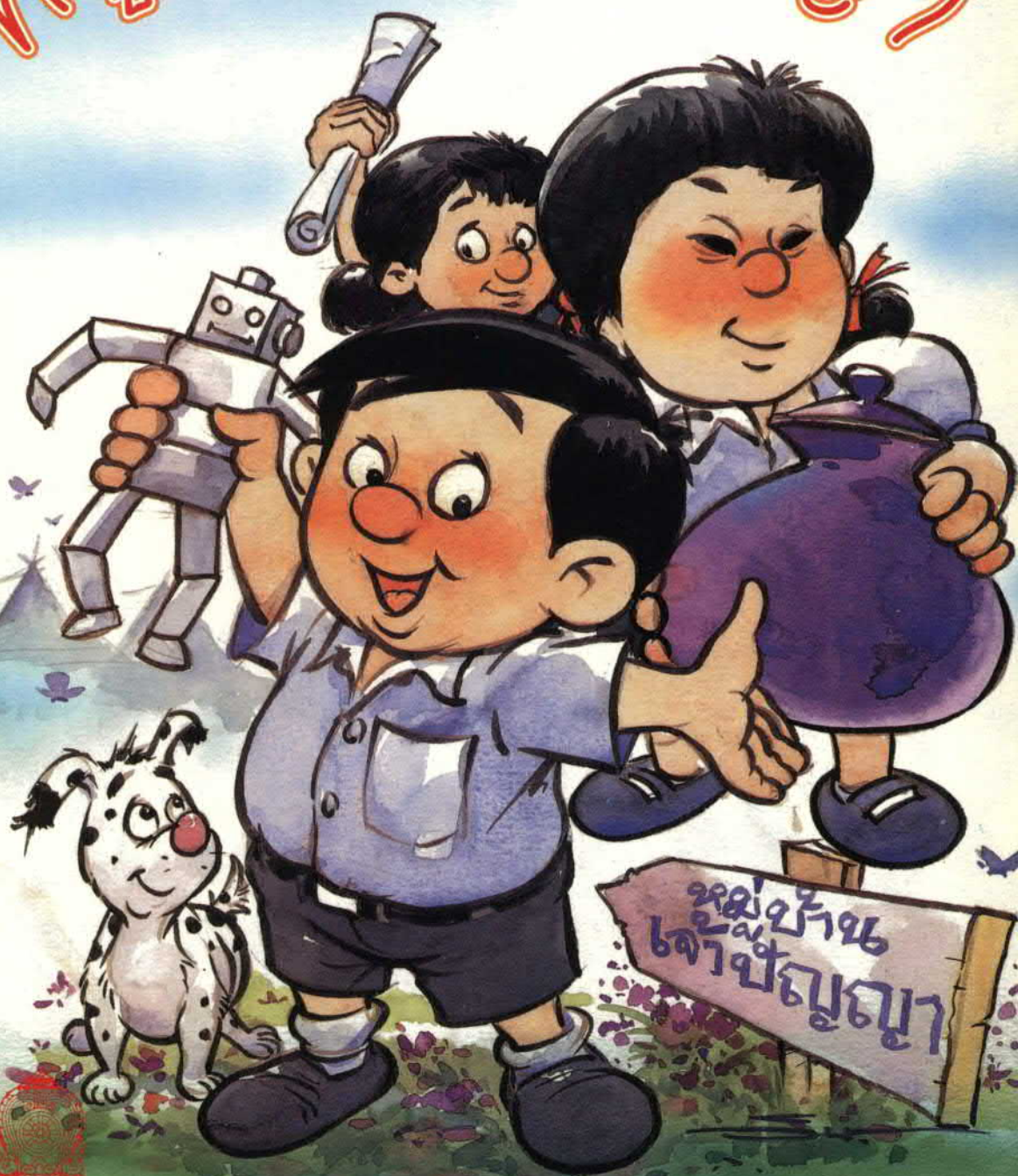

หมู่บ้านเจ้าปัญญา

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๖

หมู่บ้านเจ้าปัญญา
ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ

ลิขสิทธิ์ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๓๘

ISBN 974 – 268 – 0094

พิมพ์แจกครั้งแรก ๒๕๓๘

จำนวน ๔๘,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

คำนำ

หนังสือเรื่อง หมู่บ้านเจ้าปัญญา นี้ เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๖ เป็นหนังสือเล่มหนึ่งในชุดหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา

หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุดนี้ กรมวิชาการได้ร่วมกับกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ จัดทำขึ้น ทั้งนี้ได้ตระหนักว่าในปัจจุบัน ทรัพย์สินทางปัญญาได้ทวีความสำคัญยิ่งขึ้นเป็นลำดับ ในการพัฒนาประเทศ ทั้งในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จึงเห็นว่าเป็นสิ่งที่นักเรียนควรจะได้เรียนรู้

ในการดำเนินงานจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมชุดนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำขึ้น ดังรายนามที่อยู่ท้ายหนังสือนี้ คณะกรรมการได้พิจารณากำหนดให้จัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สำหรับให้นักเรียนได้ศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจ อันจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตทั้งในปัจจุบัน และอนาคต และส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในการยกระดับเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองต่อไป

สำหรับหนังสือเรื่อง หมู่บ้านเจ้าปัญญา เล่มนี้ เป็นหนังสือที่ให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา ในเรื่องของเครื่องหมายการค้า สิทธิบัตร และลิขสิทธิ์ว่าหมายถึงอะไร และจะต้องปฏิบัติอย่างไรจึงจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย กรมวิชาการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้ จะให้ความรู้และความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือชุดนี้ไว้ในโอกาสนี้

ณม อ. ๔๓

(นางกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)

อธิบดีกรมวิชาการ

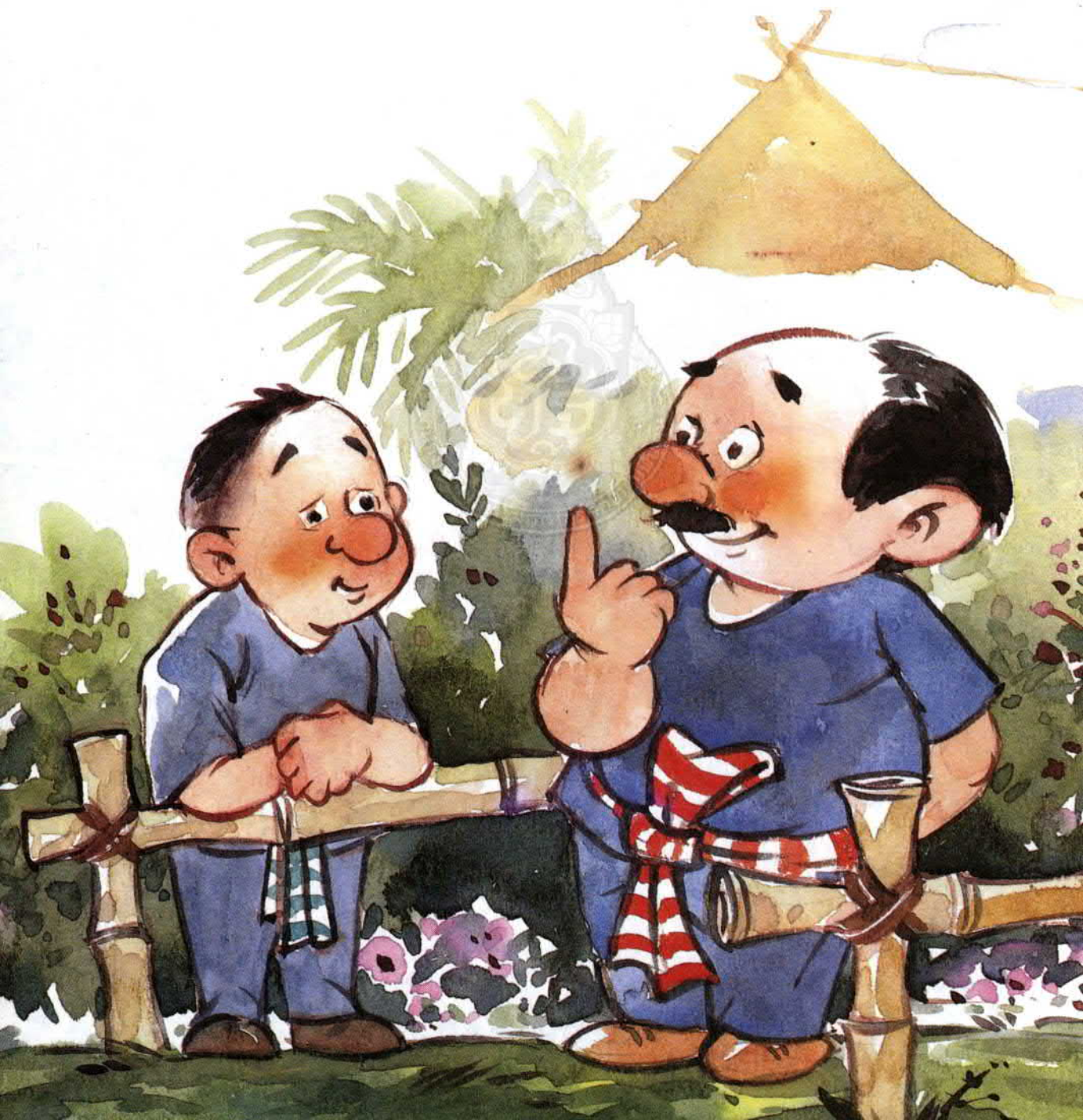
๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘

หมู่บ้านเจ้าปัญญา เป็นหมู่บ้านเล็ก ๆ อยู่ห่างไกลจากเมืองหลวง บรรยากาศ
ที่นี่ค่อนข้างเงียบสงบ นาน ๆ ครั้งจึงจะมีเหตุการณ์แปลกใหม่ สร้างความตื่นเต้น
แต่งแต้มเป็นสีสันให้กับชีวิตคนในหมู่บ้าน

วันหนึ่งผู้ใหญ่อ้วนบอกลูกบ้านว่า ในวันเปิดภาคเรียนใหม่จะมีคุณครูคนใหม่ มาสอนหนังสือให้เด็ก ๆ ที่โรงเรียนปัญญาดี ซึ่งเป็นโรงเรียนแห่งเดียวของหมู่บ้าน และจะมาช่วยให้คำแนะนำ เพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขาให้ดีขึ้น

ชาวบ้าน โดยเฉพาะเด็ก ๆ ของโรงเรียนปัญญาดี ต่างใจจดใจจ่อรอคอยสิ่งซึ่ง
พวกเขารู้สึกว่าจะนำความเปลี่ยนแปลงที่ดีมาสู่ชีวิตของพวกเขา

หมูแดงดูจะตื่นเต้นมากกว่าทุกคน จนแทบจะไม่นับเป็นอันทำอะไร หมูแดงอยาก
เห็นหน้าคุณครูคนใหม่มาก และบอกกับพ่อว่าจะแต่งบทกลอนให้คุณครูด้วย

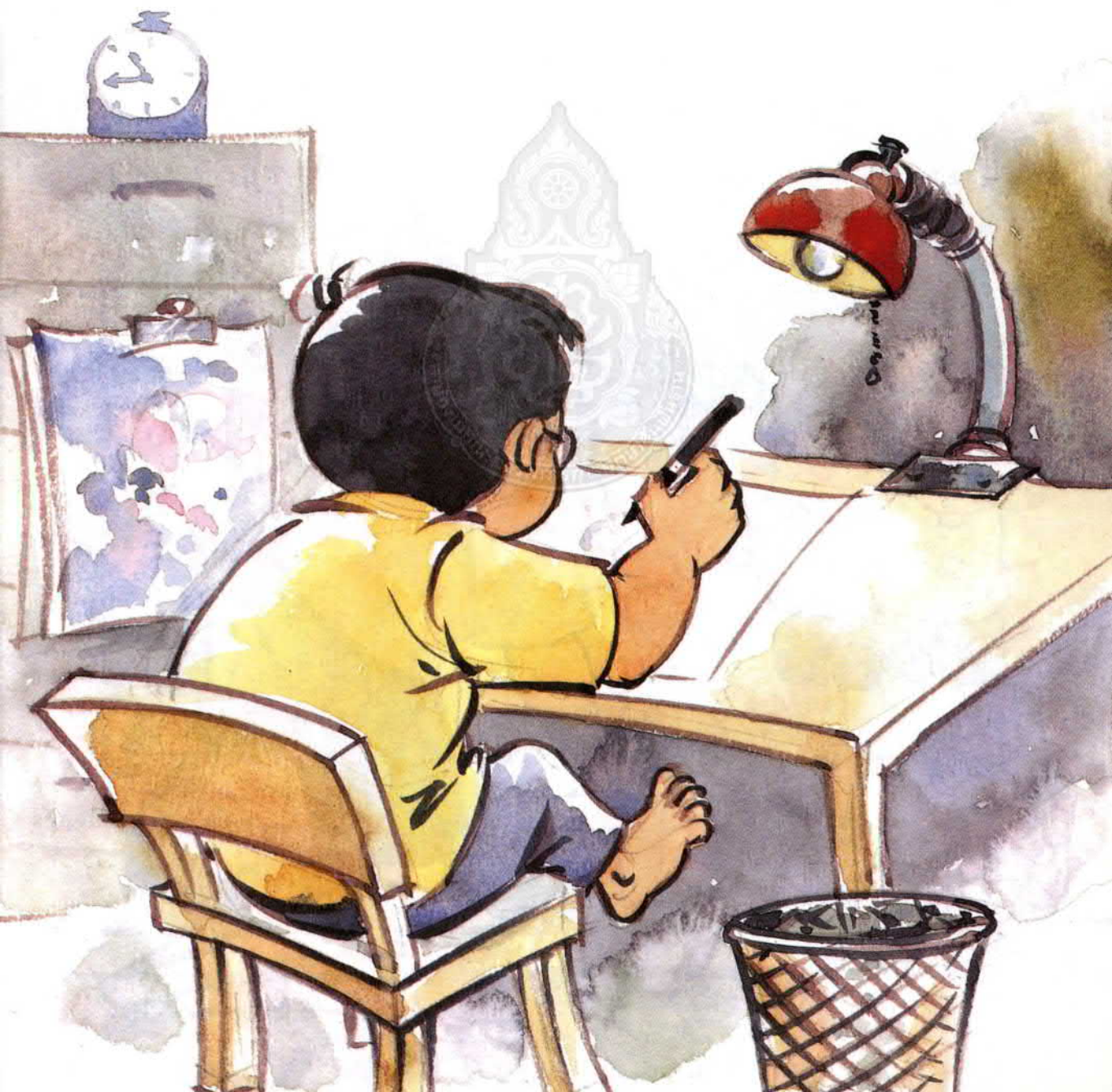
“พ่อจ๋า หมูแดงนึกออกแล้วละว่าจะทำอะไรเป็นของขวัญให้คุณครูคนใหม่ดี
หมูแดงจะเขียนกลอนให้คุณครู หมูแดงเขียนเสร็จแล้ว พ่อช่วยดูให้ด้วยนะจ๊ะว่าดี
หรือยัง” หมูแดงพูด

พ่อตอบหมูแดงว่า “เอาซีลูก เขียนเสร็จแล้วพ่อจะช่วยดูให้ แล้วเพื่อน ๆ ละ
เขาให้อะไรคุณครูกัน”

“โก้เขาให้อาศักดิ์ช่วยทำที่เก็บดินสอเก็บยางลบให้ หมวยเขาก็จะขอหม้อดินจากโรงงานเจ้าแ่งเฮงมาให้คุณครูจ๊ะ” หมูแดงบอกพ่อ

อาศักดิ์พ่อของโก้ เป็นเพื่อนรักของพ่อหมูแดง ทั้งสองสนิทสนมกันมาก เพราะทำงานด้วยกันในโรงปั้นหม้อดินของเจ้าแ่งเฮงพ่อของหมวย ถึงแม้จะสนิทกันมาก แต่พ่อของหมูแดงและอาศักดิ์ ก็มีนิสัยชอบอะไร ๆ ที่ไม่เหมือนกัน พ่อของหมูแดงชอบขีด ๆ เขียน ๆ เขาแต่งบทกลอนได้เก่งมาก และได้รวบรวมบทกลอนไว้มากมาย

ส่วนอัสกดี มักใช้เวลาว่างในการประดิษฐ์ข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่บ้าน อัสกดีจึงมีสิ่งของแปลก ๆ ที่ประดิษฐ์ขึ้นเองมากมาย อัสกดีเป็นคนใจดี ชอบทำของเล่นให้เด็ก ๆ และช่วยเหลือซ่อมแซมเครื่องใช้ที่ชำรุดหักพังให้เพื่อนบ้านอยู่เสมอ คนในหมู่บ้านพูดกันเล่น ๆ ว่า อัสกดีเป็นนักประดิษฐ์ประจำหมู่บ้าน

สำหรับเจ้าแ่ง พ่อของหมวยซึ่งเป็นเพื่อนสนิทของหมูแดงและโก้ เป็นคนที่กล่าวได้ว่ามีฐานะดีที่สุดในหมู่บ้านแห่งนี้ กิจการปั้นหม้อดินของเจ้าแ่งเจริญรุ่งเรืองมาก หม้อดินของเจ้าแ่งเป็นหม้อดินเผาเนื้อดี สีสวย และคงทน ชาวบ้านในหมู่บ้านเจ้าปัญญา จึงนิยมใช้หม้อดินจากโรงงานปั้นหม้อแห่งนี้ และชาวบ้านในหมู่บ้านใกล้เคียงก็นิยมซื้อหาไปเป็นของใช้และของฝากอยู่เป็นประจำ

แ่งหม้อดิน

แต่ในระยะหลัง ๆ นี้ เจ้าแก่งเซ่งขายหม้อดินได้น้อยมาก เพราะมีพ่อค้าต่างถิ่น นำหม้อดินที่มีรูปร่างคล้ายกับหม้อดินจากโรงปั้นหม้อของเจ้าแก่งเซ่งมาขายในตลาดกลาง ที่อำเภอ โดยหลอกว่าสินค้านั้นรับมาจากโรงปั้นหม้อของเจ้าแก่งเซ่ง ปรากฏว่าหม้อดิน เหล่านั้นใช้ไปได้ไม่นานก็ร้าวบ้าง กะเทาะแตกบ้าง ผู้คนจึงพากันติเตียนเจ้าแก่งเซ่งว่า ผลิตหม้อดินคุณภาพต่ำลง ไม่รักษามาตรฐานเดิม และหันไปซื้อหม้อดินจากโรงปั้น หม้อของคนอื่น ๆ มาใช้แทน เจ้าแก่งเซ่งได้รับความเสียหาย เนื่องจากการกระทำของ พ่อค้าต่างถิ่น เขาจึงได้แต่กลุ้มใจไม่รู้จะแก้ไขอย่างไร

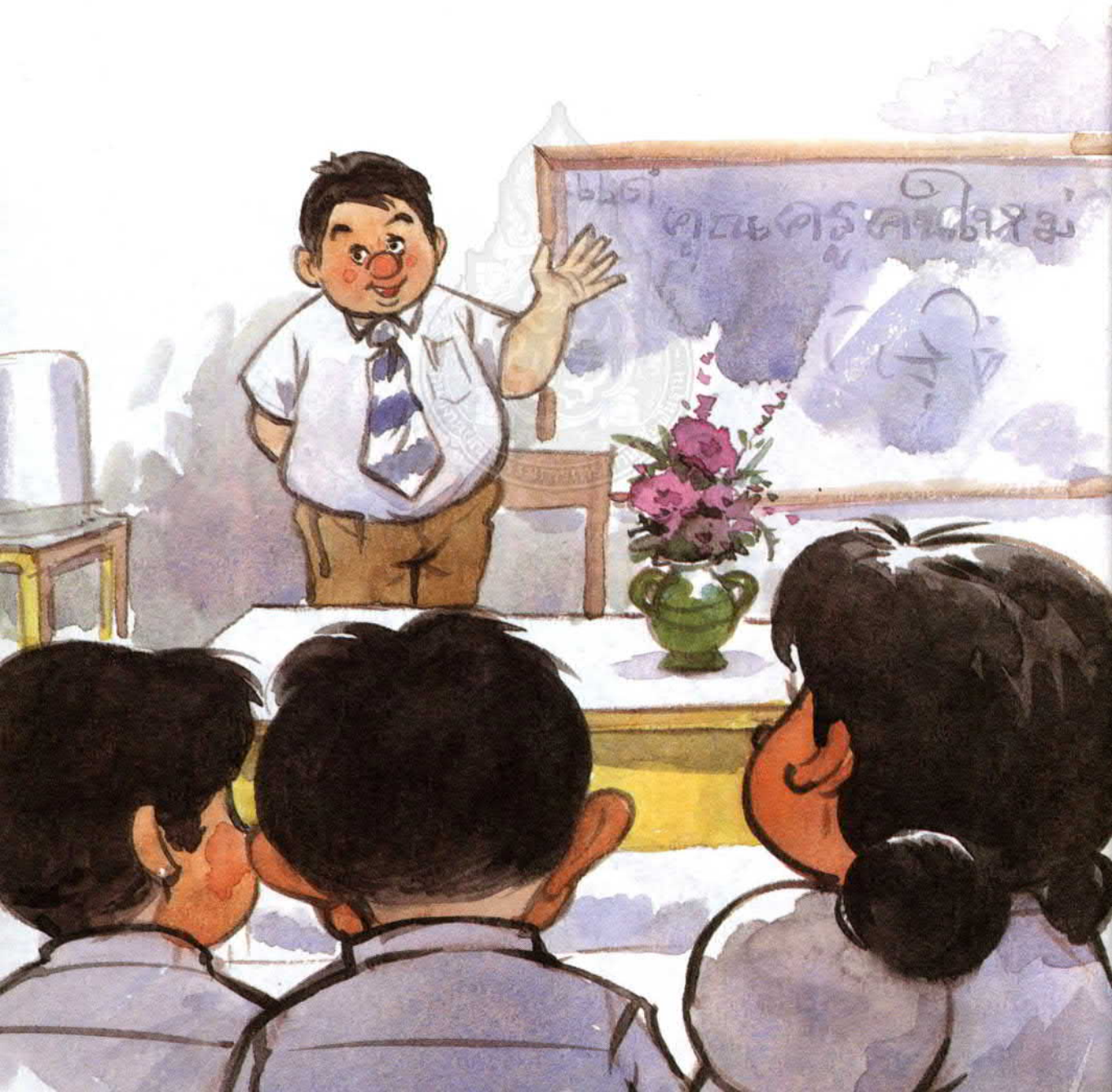

เมื่อถึงวันเปิดภาคเรียน หมูแดงตื่นแต่เช้าด้วยความสดชื่น หลังจากช่วยแม่ดูแลให้อาหารไก่แล้วหมูแดงก็กระวีกระวาดแต่งตัว รับประทานอาหารเช้า และไปโรงเรียนทันที เด็ก ๆ นัดกันมาโรงเรียนแต่เช้าเป็นพิเศษ เพราะวันนี้คุณครูคนใหม่จะมาสอนหนังสือเป็นวันแรก ทุกคนต่างตื่นเต้นเตรียมจะมอบของขวัญของตนเป็นการต้อนรับคุณครู

“สวัสดีครับ สวัสดีค่ะ คุณครู” เด็ก ๆ เอ่ยคำสวัสดีพร้อมกับยกมือไหว้แสดงความเคารพคุณครูตามธรรมเนียม

“สวัสดีนักเรียนทุกคน” ครูหนุ่มร่างท้วม ท่าทางใจดีกล่าวทักทายนักเรียนเป็นประโยคแรก “ครูดีใจมากที่ได้มาอยู่หมู่บ้านเจ้าปัญญาและได้มาสอนนักเรียนที่นี่ ครูชื่อวีระ มาจากกรุงเทพฯ นักเรียนชื่ออะไรกันบ้างละ แนะนำตัวให้ครูรู้จักบ้างซิ” ครูวีระกล่าวกับเด็ก ๆ

เด็ก ๆ แนะนำตัวเองที่ละคนจนครบหมดทุกคนแล้ว หมูแดงซึ่งเป็นหัวหน้าชั้นก็เดินออกไปที่หน้าห้อง พิธีมอบของขวัญต้อนรับคุณครูคนใหม่ที่เด็ก ๆ นัดแนะและซุ่มกันเอาไว้กำลังจะเริ่มขึ้น

“คุณครูคะ พวกเราทุกคนดีใจมากที่คุณครูจะมาอยู่ที่นี่ และสอนหนังสือพวกเรา พวกเรามีของที่ระลึกเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ทำขึ้นเองมอบให้คุณครูค่ะ”

ต่อจากนั้นเด็ก ๆ ก็เดินไปมอบของขวัญจากใจให้คุณครูทีละคน ๆ หมูแดง
อ่านบทกลอนที่แต่งให้คุณครูเป็นคนสุดท้าย และมอบบทกลอนที่เขียนด้วยตัว
บรรจงอย่างสวยงามส่งให้คุณครู

ครูวีระยิ้มด้วยความภาคภูมิใจในตัวลูกศิษย์น้อย ๆ ของเขา ดูของที่เด็ก ๆ ให้นำมาฝากไม่ว่าดอกไม้สดปักใส่แจกันเล็ก ๆ ที่คั่นหนังสือ ตุ๊กตาเย็บจากเศษผ้า รูปวาดใส่กรอบไม้ หม้อดิน หุ่นยนต์เก็บดินสอ บทกลอน ฯลฯ ครูวีระกล่าวกับเด็ก ๆ ว่า

“ชอบใจนักเรียนทุกคนมาก ที่มีน้ำใจอุทิศสละเวลาทำของที่ระลึกให้ครู ความจริงนักเรียนไม่จำเป็นต้องลำบากหาของมาให้ครูหรอกนะ ลำบากพวกเธอเปล่า ๆ เพียงแต่นักเรียนขยันตั้งใจเรียน และเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู ครูก็พอใจและมีความสุขแล้ว”

“หนูไม่ได้ลำบากอะไรเลยคะคุณครู ที่บ้านของหนูเป็นโรงปั้นหม้อ หนูจึงเลือกเอาหม้อดินอย่างดีมาให้ เพื่อว่าคุณครูจะได้ใช้หุงหาอาหาร เตี้ยก็เต็มใจ และยังบอกเลยว่าว่าง ๆ จะมาเยี่ยมคุณครู” หมวยรีบบอกครูวีระ

ไต้ยกมือบอกครูว่า “ผมก็ไม่ลำบากเลยครับ คุณพ่อของผมชอบประดิษฐ์
คิดค้นทำโน้นทำนี่ไม่ได้หยุด ผมชอบประดิษฐ์เหมือนคุณพ่อ คุณพ่อช่วยผมทำหุ่นยนต์
เก็บดินสอครับ คุณครูลองกดปุ่มแดงบนหัวหุ่นยนต์ซีครับ”

ครูวีระกดปุ่มบนหัวหุ่นยนต์ ปลั๊กลื่นชักก็ยื่นออกมาจากท้องหุ่น ช่างในลื่นชักมีดินสอหนึ่งแท่ง และยางลบหนึ่งก้อน

ครูวีระอุทาน “โอ เก่งจริงๆ” และพูดต่อว่า

“นักเรียนของครูทุกคนมีความสามารถเฉพาะตัว ครูอยากให้นักเรียนพยายามฝึกฝน คิดและทำไปเรื่อย ๆ สิ่งที่เกิดจากการประดิษฐ์คิดค้นและการสร้างสรรค์ของพวกเราเนี่ย เขาเรียกกันว่าเป็น ทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งมีประโยชน์ต่อสังคมและมีคุณค่าทางเศรษฐกิจ”

“ทรัพย์สินทางปัญญา” เด็กหลายคนพูดขึ้นพร้อมกัน พลังหันมามองหน้ากันด้วยความสงสัย ครั่งนี้เป็นครั้งแรกที่พวกเขาได้ยินคำว่า **ทรัพย์สินทางปัญญา**

ครูวีระมองดูเด็ก ๆ ซึ่งทำหน้างุนงง ก่อนที่จะอธิบายให้เด็ก ๆ ฟังว่า

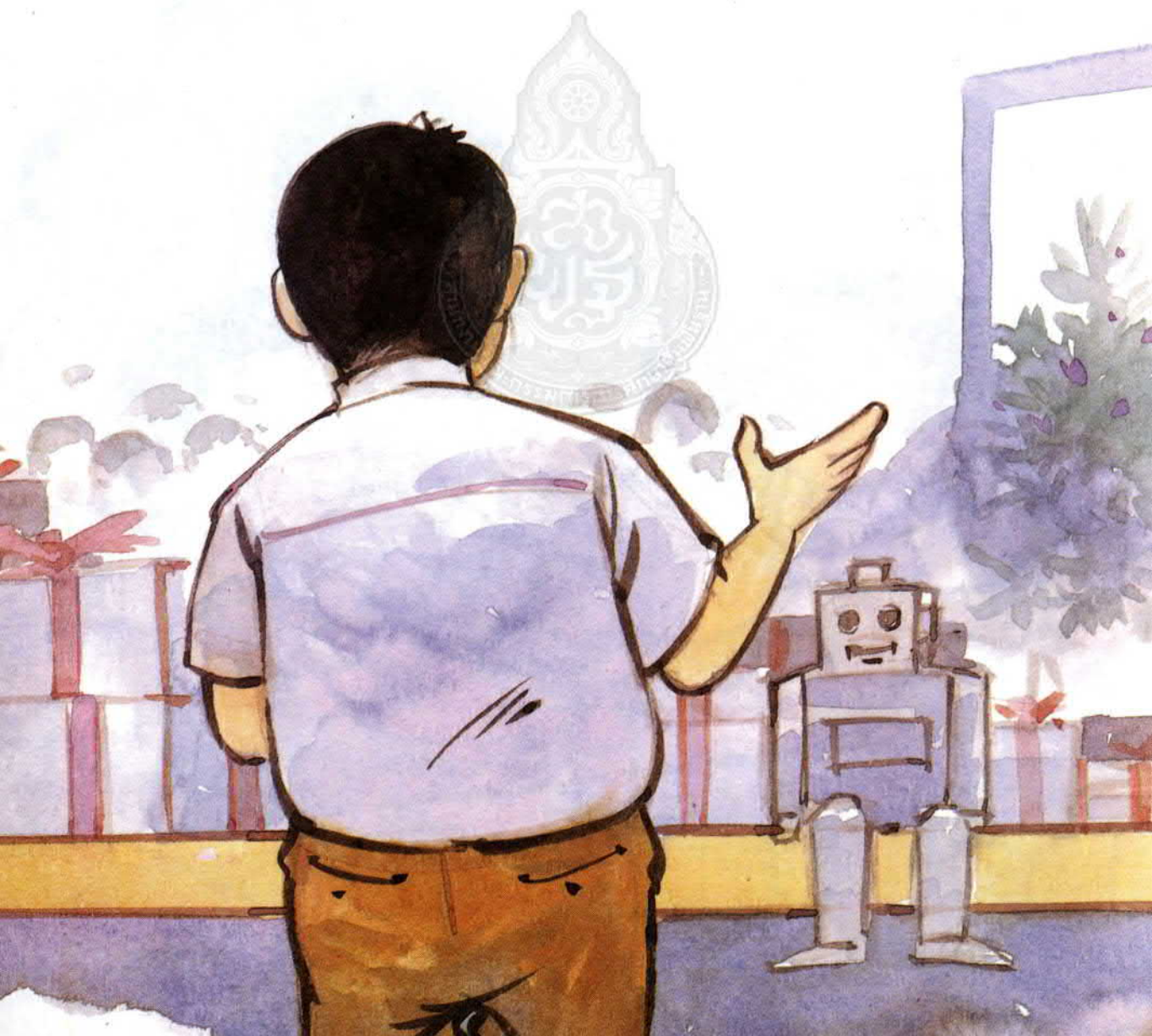
“คำว่า **ทรัพย์สินทางปัญญา** หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งมีประโยชน์และมีคุณค่า หุ่นยนต์ที่โก้ทำขึ้นสำหรับเก็บปากกา หม้อดินจากโรงงานของเตี้ยของหมวย และกลอนที่หมูแดงแต่ง ล้วนเป็นทรัพย์สินทางปัญญาทั้งนั้น”

ครูวีระสังเกตสีหน้าของเด็ก ๆ ในขณะทีอธิบายคำว่า **ทรัพย์สินทางปัญญา** และเห็นว่ายังไม่เข้าใจ จึงชี้แจงต่อไปว่า

“นักเรียนลองมองดูสิ่งของใกล้ ๆ ตัว เช่น หนังสือ แจกันบนโต๊ะ หรือแม้แต่ ผ้าเช็ดหน้าของครูผืนนี้” ครูวีระหยิบผ้าเช็ดหน้าที่มีลวดลายเรขาคณิตบนผืนผ้าซึ่งดูแปลกตาออกมาจากกระเป๋า

นักเรียนจะเห็นได้ว่า “สิ่งของเหล่านี้มีราคา ซื้อหามาได้ด้วยเงิน จึงเรียกได้ว่าเป็นทรัพย์สิน และเป็นทรัพย์สินที่เกิดจากการใช้สติปัญญาคิดสร้างสรรค์ขึ้นมา กว่าที่

หนังสือจะแต่งและพิมพ์ออกมาเป็นเล่ม กว่าที่ช่างจะออกแบบปั้นหล่อแจกันมาให้เรา
ได้ใช้ปักดอกไม้ และกว่าที่จะได้มีการคิดลวดลายสีส่นของผ้าเช็ดหน้าให้ออกมาสวยงาม
ก็ต้องใช้ความคิดสติปัญญา เวลา และแรงงานในการสร้างสรรค์สิ่งเหล่านี้ ดังนั้น
กฎหมายจึงให้ความคุ้มครองแก่เจ้าของความคิด ครูวิระหยุดพูดเพื่อให้เด็ก ๆ คิดตาม
และอธิบายต่อว่า **ทรัพย์สินทางปัญญา** มีมากมายหลายประเภทด้วยกัน แต่ที่สำคัญ ๆ
ที่นักเรียนควรรู้ไว้มี ๓ ประเภท คือ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า และลิขสิทธิ์”

ครูวีระหยุดพูดหนึ่ง แล้วถามเด็กนักเรียนว่า
“มีใครรู้ว่าทรัพย์สินทางปัญญาทั้ง ๓ ประเภท คืออะไร และแตกต่างกัน
อย่างไร”

เด็กนักเรียนทั้งชั้นตอบพร้อมกันว่า “ไม่รู้ครับ ไม่รู้ค่ะ”

ครูวีระจึงอธิบายให้เด็กนักเรียนฟังต่อว่า

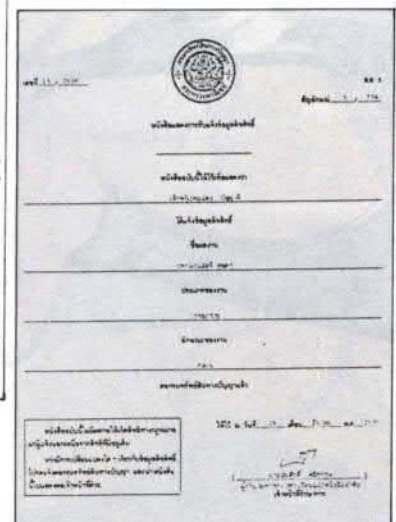
“ทรัพย์สินทางปัญญาทั้ง ๓ ประเภทมีความหมาย ดังนี้

สิทธิบัตร หมายถึง เอกสารที่รัฐบาลออกให้เพื่อคุ้มครองผู้ที่ทำการประดิษฐ์คิดค้นและออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ

เครื่องหมายการค้า หมายถึง เครื่องหมายต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นคำหรือข้อความ ตัวหนังสือ ตัวเลข หรือรูปภาพที่คิดขึ้นมาเพื่อใช้กับสินค้าของเจ้าของเครื่องหมายการค้า

ลิขสิทธิ์ หมายถึง สิทธิของผู้ที่สร้างงานนั้นขึ้นในการที่จะใช้ประโยชน์จากงานของตน และห้ามผู้อื่นใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต ตัวอย่างของงานลิขสิทธิ์ เช่น หนังสือ โคลง กลอน ซึ่งเรียกว่าวรรณกรรม รูปปั้น รูปแกะสลัก ซึ่งเรียกว่าประติมากรรม ทำรำ ทำเต้น ซึ่งเรียกว่านาฏกรรม เป็นต้น

“ถ้าอย่างนั้นหุ่นยนต์ที่เก็บปากกาของโก ก็เป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภท สิทธิบัตร ใช่ไหมครับ” โกถาม

ครูวีระตอบว่า “หุ่นยนต์ที่โกประดิษฐ์ขึ้นอาจจะเข้าข่ายเป็นการประดิษฐ์ หรือ การออกแบบผลิตภัณฑ์กล่่งดินสอ หากโกต้องการความคุ้มครองก็จะต้องนำไปจดทะเบียนกับทางราชการ ถ้าเข้าหลักเกณฑ์ตามกฎหมายแล้ว ก็จะได้รับสิทธิบัตร”

“การจดทะเบียนสิทธิบัตรมีประโยชน์อย่างไรครับ” โกถามด้วยความสงสัย

ครูวีระชี้แจงว่า “สิ่งประดิษฐ์ที่ได้รับการจดทะเบียนแล้วจะได้รับความคุ้มครอง
ผู้ใดจะมาลอกเลียนไม่ได้ ในขณะเดียวกันข้อมูลรายละเอียดของสิ่งประดิษฐ์หรือ
แบบผลิตภัณฑ์ที่ยื่นต่อทางราชการก็จะเป็นประโยชน์แก่นักประดิษฐ์คิดค้น และประชาชน
ในการศึกษาค้นคว้า เพื่อที่จะได้ประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ที่ดีและทันสมัยขึ้นกว่าเดิม
จึงเป็นการช่วยส่งเสริมการเผยแพร่เทคโนโลยีอีกทางหนึ่งด้วย”

หมูแดงถามครูวีระบ้างว่า “คุณครูคะ หมูแดงฟังจากที่คุณครูอธิบาย หมูแดงเข้าใจว่ากลอนที่หมูแดงแต่งให้คุณครูก็เป็นงานลิขสิทธิ์ แล้วหมูแดงจะได้รับความคุ้มครองอะไรบ้างจากความพยายามในการแต่งกลอนคะ”

ครูวีระตอบหมูแดงว่า “หมูแดงจะมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะนำกลอนไปพิมพ์จำหน่ายหรือเผยแพร่ หรืออนุญาตให้คนอื่นทำก็ได้”

“แต่หมูแดงต้องเอากลอนที่แต่งขึ้นไปจดทะเบียนใช้ไหมคะ” หมูแดงแสดงท่าทางภาคภูมิใจที่ตนเข้าใจสิ่งที่คุณครูพูด

ครูวีระยัม เขารู้สึกพอใจที่เด็ก ๆ สมัยนี้สนใจเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา เขาชี้แจงให้หมู่แดงฟังว่า

“ลิขสิทธิ์ เป็นสิทธิที่เกิดขึ้นในทันทีที่สร้างผลงานสำเร็จ และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายทันที โดยไม่ต้องจดทะเบียน แต่เจ้าของลิขสิทธิ์ก็ควรไปแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ไว้ เพื่อป้องกันปัญหาผู้อื่นแอบอ้างเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์”

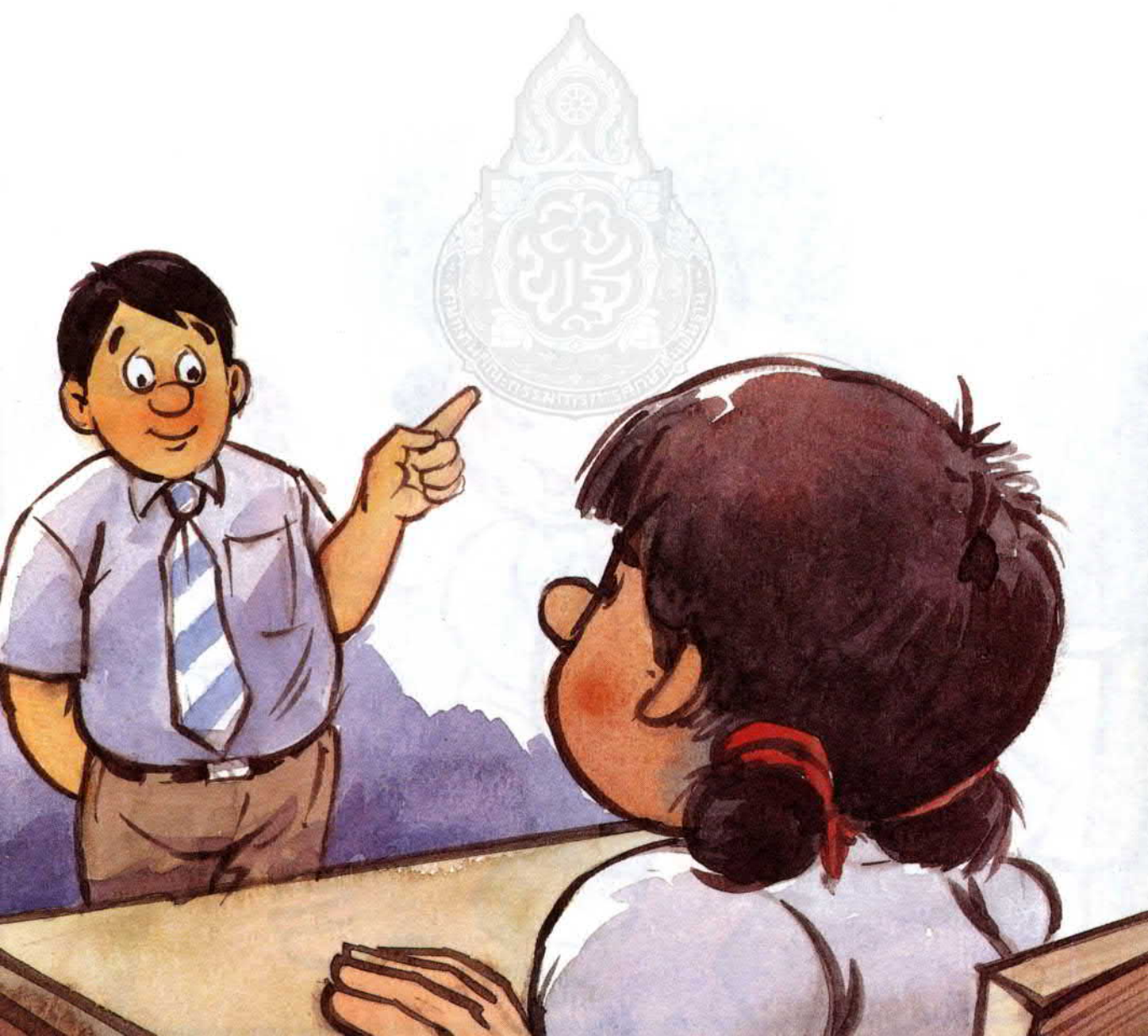

“แล้วหม้อดินของหมวยสะคะคุณครู ต้องทำอะไรจึงจะได้รับความคุ้มครอง”
หมวยอยากรู้บ้าง

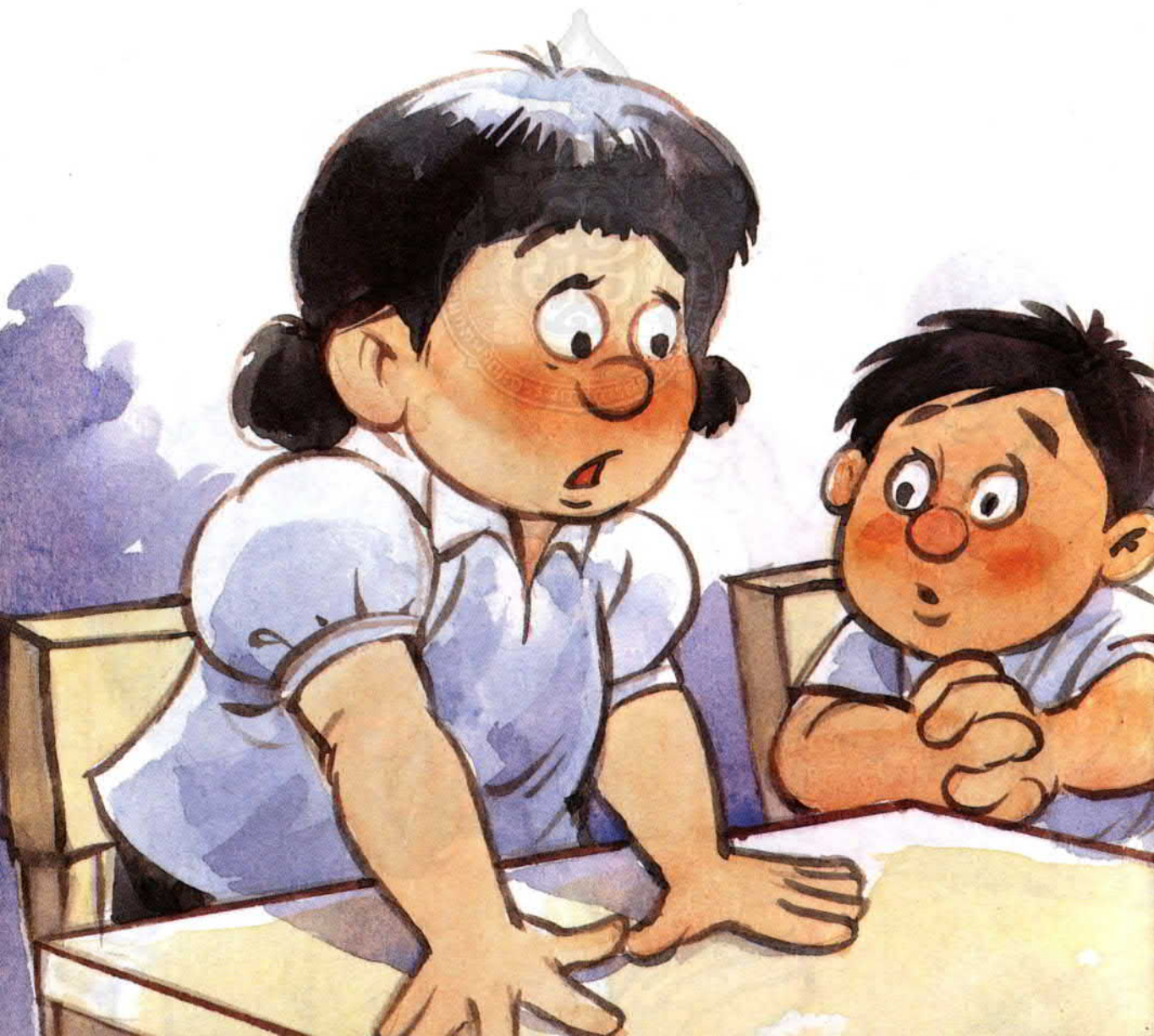
ครูวีระอธิบายตอบว่า “กรณีหม้อดินที่เตี้ยของหมวยทำขาย ซึ่งเป็นหม้อดินที่มีคุณภาพดี สีสวย ทนทาน ถ้ามีเครื่องหมายการค้า ซึ่งอาจเป็นคำหรือข้อความ หรือรูปภาพ กำกับไว้ เช่น ใช้คำว่า “เฮงเจริญ” และรูปนายเฮงเป็นเครื่องหมายการค้าที่หม้อดินของเตี้ยของหมวย ลูกค้าที่ติดใจคุณภาพสินค้าจากโรงงานก็จะเลือกซื้อสินค้าได้ถูกต้องโดยดูจากเครื่องหมายการค้านี้”

“เครื่องหมายการค้าต้องจดทะเบียนหรือเปล่าคะ” หมวยถามครูวีระ ครูวีระตอบว่า “ต้องจดทะเบียนเหมือนอย่างกรณีของสิทธิบัตร จึงจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ถ้าเตี้ยของหมวยนำเครื่องหมายการค้าไปจดทะเบียน เตี้ยของหมวยก็จะมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะใช้เครื่องหมายการค้านั้น ถ้ามีผู้อื่นนำเอาเครื่องหมายการค้าของเตี้ยของหมวยไปใช้กับสินค้าหม้อดินของเขา เตี้ยของหมวยก็สามารถฟ้องร้องดำเนินคดี ห้ามไม่ให้ขายสินค้านั้นได้ และเรียกค่าเสียหายได้อีกด้วย”

หมวยฟังครูวีระพูดจบก็บอกคุณครูว่า “คุณครูคะ หมวยเห็นจะต้องรีบบอกเตี้ยว่าให้คิดหาเครื่องหมายการค้ามาใช้กับหม้อดินของเราแล้วล่ะ เพราะตอนนี้ที่โรงงานกำลังมีปัญหาเรื่องมีคนอื่นมาทำหม้อเลียนแบบเรา และขายแข่งกัน โดยหลอกว่าผลิตจากโรงงานของเตี้ย แต่หม้อดินของเขาคุณภาพไม่ดี ซึ่งเมื่อคนนำไปใช้แล้วเข้าใจผิดคิดว่าเป็นหม้อดินที่เตี้ยผลิต จึงทำให้คนเสื่อมความนิยมหม้อดินที่ผลิตจากโรงงานของเตี้ย เลยทำให้ตอนนี้เตี้ยขายหม้อดินได้น้อยลงค่ะ”

“คุณครูครับ ที่คุณครูว่าสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้าจะต้องจดทะเบียนก่อน
จึงจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย และลิขสิทธิ์แม้จะไม่ต้องจดทะเบียนแต่ก็ควร
ไปแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ไว้นั้น จะต้องไปจดทะเบียนและแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ที่ไหนครับ”
โก๋เสียงดังถามคุณครู

“เราสามารถจดทะเบียนสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้าและแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ได้ที่ กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ที่กรุงเทพฯ หรือที่สำนักงานพาณิชย์ จังหวัด ซึ่งมีอยู่ในทุกจังหวัด” ครูวีระตอบ และกล่าวสรุปให้เด็ก ๆ ฟังว่า “ครูอยากให้นักเรียนตระหนักว่า ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทรัพย์สินที่มีคุณค่า และมีประโยชน์ต่อผู้สร้างงานและต่อสังคม ในเมื่อเราก็ไม่ต้องการให้คนอื่นมาแอบใช้ประโยชน์จากสติปัญญาและน้ำพักน้ำแรงของเรา เราก็ควรเคารพในสิทธิของผู้อื่นด้วย สังคมจะพัฒนาได้ก็ต่อเมื่อคนในสังคมมีระเบียบวินัยและเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน”

เด็ก ๆ ทุกคนนั่งนิ่งเงียบ ฟังคุณครูคนใหม่ด้วยความตั้งใจ เด็ก ๆ เพิ่งได้ยินคำว่า
ทรัพย์สินทางปัญญา ในวันนี้เอง เขาเริ่มรู้จัก สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า และลิขสิทธิ์
ทุกคนตั้งใจว่าจะต้องเล่าให้คุณพ่อคุณแม่ฟังถึงความรู้ใหม่ที่ได้ฟังจากคุณครูวีระ
หมูแดงกลับไปบ้าน บอกให้คุณพ่อรวบรวมบทกลอนที่เขียนไว้เข้าเป็นเล่มไปแจ้ง
ข้อมูลลิขสิทธิ์ที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัด และต่อมาพ่อของหมูแดงก็อนุญาตให้สำนักพิมพ์

ในเมืองพิมพ์จำหน่าย พ่อของโก้ไปยื่นจดทะเบียนสิทธิบัตรการออกแบบของเล่น
ที่กรุงเทพฯ ซึ่งต่อมามีเจ้าของโรงงานผลิตของเล่นมาติดต่อขออนุญาตผลิตจำหน่าย
ส่วนเจ้าแก้งก็ได้นยื่นขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าหม้อดินตรา “เฮงเจริญ” และ

รูปนายเฮง ทำให้ชาวบ้านไม่หลงผิดในการเลือกซื้อหม้อดินของนายเฮงอีกต่อไป
หม้อดินของนายเฮงจึงเป็นที่รู้จักและนิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย ทำรายได้และชื่อเสียง
มาสู่นายเฮงอย่างมาก

ทุกวันนี้ ถึงแม้ว่าหมู่บ้านเจ้าปัญญาจะยังคงเป็นหมู่บ้านที่สงบ แต่ชื่อเสียงของหมู่บ้านกลับแพร่สะพัดเป็นที่รู้จักกว้างขวาง ทรัพย์สินทางปัญญาทำให้ชาวบ้านมีฐานะดีขึ้น ชาวบ้านในหมู่บ้านเจ้าปัญญารู้ถึงประโยชน์ของทรัพย์สินทางปัญญาเป็นอย่างดี ทุกคนตระหนักในสิทธิของตนเองและไม่เคยละเมิดสิทธิของผู้อื่นเลย ต่างใช้ชีวิตในหมู่บ้านแห่งนี้ด้วยความสุขตลอดมา

**คณะกรรมการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา
ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา**

๑. ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหนังสือ	ประธานกรรมการ
๒. นายวีรวิทย์ วีรวิทย์	รองประธานกรรมการ
๓. นายธัชชัย ศุภผลศิริ	กรรมการ
๔. นายสมศักดิ์ พณิชยกุล	กรรมการ
๕. นางประไพพรรณ โกศัยสุนทร	กรรมการ
๖. นายวินัย รอดจ่าย	กรรมการ
๗. นายเสกสันต์ บุญสุวรรณ	กรรมการ
๘. นางบุญสม น้ำเจริญ	กรรมการและเลขานุการ
๙. นางสุกักร์ ปิยะอรุณ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๐. นางสาวนุสรรา กาญจนกุล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการและกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ได้ร่วมกันจัดทำหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง หมู่บ้านเจ้าปัญญา สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่
๕-๖ ขึ้น กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘

(นายอินทร์ ศรีคุณ)

ผู้ตรวจราชการกระทรวง รักษาราชการแทน

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๓ พ.ค. ๒๕๓๘

ผู้เขียน

นางสุกักร์ ปิยะอรุณ
นางสาวนุสรรา กาญจนกุล

ผู้ตรวจ

นายวีรวิทย์ วีรารวิทย์
นายธัชชัย ศุภผลศิริ
นายสมศักดิ์ พณิชยกุล
นางประไพพรรณ โกศัยสุนทร
นายวินัย รอดจ่าย
นายเสกสรรค์ บุญสุวรรณ
นางบุญสม น้ำเจริญ

บรรณาธิการ

นายวินัย รอดจ่าย
นางบุญสม น้ำเจริญ

ผู้วาดภาพประกอบ

นายอัศวิน อรุณแสง

ผู้ออกแบบ - จัดทำรูปเล่ม

นางสาวสละ กำทรัพย์

